

MOTIE

De raad van de gemeente Ameland, in vergadering bijeen op 29 juni 2026

Onderwerp : Beheerplannen per 2028 voor Natura 2000

Inleiding

Momenteel (zie ook de motie in de raad van 18 mei jl.) is er veel commotie over de voorgenomen plannen in het kader van de Natura 2000 wetgeving; in deze voorgenomen plannen zou de leefbaarheid op de eilanden en haar inwoners verder onder druk komen te staan door (vergaande) beperkingen in het leven met en in de natuur. Het Cultuur Historisch Medegebruik (hierna te noemen CHM) komt onder druk te staan.

Overwegende dat:

- het CHM, ofwel de “ lijst van bestaande gebruiken”, die bij het tot stand komen van de huidige Natura 2000 wetgeving leidend was voor o.a. het draagvlak onder de inwoners niet meer meegenomen zal worden in de plannen voor de Beheerplannen in 2028;
- deze lijst toen een belangrijk onderdeel was om het draagvlak van de bewoners en gebruikers te waarborgen en de daardoor acceptatie van Natura 2000 te kunnen realiseren;
- dat er destijds aangegeven werd in de besluitvorming door de wetgever dat pas als er significante veranderingen geconstateerd zouden worden de gebruiken vergunning plichtig zouden worden;
- dat dit in het Natura 2000 besluit dit als volgt verwoord is:

“Gevolgen voor bestaand gebruik

*Daarnaast staat in paragraaf 4.1.1 van de Nota van Antwoord hoe er na de aanwijzing van een Natura 2000-gebied omgegaan zal worden met bestaand gebruik. Het aanwijzen van een Natura 2000-gebied leidt niet automatisch tot een verbod op het verrichten van bepaalde handelingen en activiteiten zoals pieren steken, garnalen kruien, mosselen rapen, het gebruik van duinweides voor het weiden van paarden en ander vee, kleinschalig historisch medegebruik en waterwinning. Dat geldt ook voor het uitvoeren van een wettelijke taak door een hulpverleningsorganisatie. In het aanwijzingsbesluit zelf zal niet worden aangegeven of en onder welke voorwaarden een activiteit kan worden toegestaan. In een besluit staat alleen voor welke waarde het gebied wordt aangewezen. **Wanneer deze activiteiten een negatieve invloed op het Natura 2000 gebied kunnen hebben, zijn deze activiteiten in principe vergunningplichtig, tenzij de activiteiten in een beheerplan worden gereguleerd.** Voor meerdere sectoren, zoals recreatie en landbouw, zal een leidraad worden opgesteld voor de gebiedsspecifieke toetsing bij het opstellen van beheerplannen. **Mocht blijken dat een bepaalde activiteit geen invloed heeft op de natuurwaarden van een bepaald Natura 2000-gebied, dan bestaat er op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 geen beletsel om deze activiteit uit te oefenen (zie ook paragraaf 4.6.2 van de Nota van Antwoord).** Mocht die negatieve invloed er wel zijn dan moet een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 worden aangevraagd. Dat geldt ook voor inrichtingen die niet vergunningplichtig zijn volgens het Besluit landbouw milieubeheer (2006) uit de Wet milieubeheer.*

“

- Met andere woorden: men geeft aan dat deze gebruiken gewoon uitgeoefend kunnen worden, tenzij..
- Niet aangegeven wordt wat dan 'de signifiante ontwikkelingen' zouden moeten zijn om de gebruiken te verbieden;

In vervolg consaterende dat:

- zoals blijkt, de lijst van bestaande gebruiken op de eilanden, **geen juridische status** heeft gekregen in de beheerplannen destijds;
- dat de belofte , destijds gedaan om draagvlak te krijgen, in het geheel niet waargemaakt is;
- dat bij het opstellen van de beheerplannen 2028 deze ommissie hersteld dient te worden;
- dat indien de gebruiken /activiteiten gereguleerd worden in het beheerplan, de activiteiten uitgeoefend kunnen worden, **zonder** een verbod of de verplichting tot vergunning;
- een wettelijke verankering van het CHM in de wetgeving voor meer draagvlak zal zorgen;
- aangetoond zal moeten worden dat juist die gebruiken, en beheer van de natuur door en met eilanders de natuur versterken en behouden zal;
- dat als blijkt dat de gebruiken geen negatieve invloed heeft op de natuurwaarden, dat er geen beletsel is deze uit voeren;
- dat alles in het werk moet worden gesteld om dat onderbouwd aan te tonen.

Roept de Raad en het College op:

1. Om alle juridische, politieke en maatschappelijke wegen te bewandelen om het cultuurhistorische medegebruik te behouden , door dit juridisch te laten verankeren in de Natura 2000 wetgeving, Beheerplannen 2028;
2. De eiland- en kustgemeenten zich hierin te verenigen zodat er collectief één krachtige stem richting provincie, ministeries en terreinbeheerders komt.

En gaat over tot de orde van de dag,

Ballum, 29 juni 2026

Fractie Algemeen Belang Ameland

Mede-indiener: